

flabe, bliver ikke et Liv, men en langsom Død. Dette knytter sig først og fremmest til den hele Tankegang, som gaar gjennem Reglerne for Ansættelse af Kunstnere til den nye Scene.

Min Tro er det, at det vilde være det Billigste, Bedste og i mange Henseender Hensigtsmæssigste for alle Parter at vedligeholde det gamle Forhold mellem Staten og Theatrets Kunstnere, saaledes at disse vedbleve at være kongelige Embedsmænd, altsaa ikke med nogen meget stor Gage, men med Sikkerhed for deres Stillings Livsvarighed under almindelige Forhold og med den for Embedsmænd almindelige Afgang til Pension. Jeg troer, at dette til Syvende og Sidst vilde vise sig som det Bedste og Hensigtsmæssigste; men jeg indrømmer, at der er forffjellige Betragtninger, som kunne gjøre sig gjældende derimod, og at der derfor kan være gyldige Grunde til at gaar over til en anden Lønningsmaade, en Lønningsmaade, der sætter den frie Contract paa Tid istedetfor den livsvarige kongelige Udnævnelse; men det er da ogsaa kun paa den Betingelse, at der saa aabnes virkelig Afgang til Contractsfrihed, saaledes at der ydes Kunstnerne en aarlig Løn, som svarer til det, de for Tiden have i Form af Livsvarighed og Pensionsret, og som ikke er mere, end at det staaer i et slet ikke saa overmaade gunstigt Forhold til, hvad de paa anden Maade vilde kunne opnaae. Commissionen har nu imidlertid fastsat, at der skal være en vis bestemt Grænsse, ud over hvilken ingen Lønning for en Kunstner maa kunne gaar (Udler: Uden Rigsdagens Samtykke!). Ja, det skal jeg komme til om et Dieblt. Commissionen har ikke sagt, hvad man kunde finde rimeligt: Lønningerne ved Theatret maae tilsammen ikke overstige en vis samlet Sum, men den har sagt, at ingen Lønning maa overstige et vist Beløb, og det Beløb er da sat til 1600 Rd., hvortil skal komme $7\frac{1}{2}$ pCt. i Fen. Nu siger man: Men der er et særligt Samtykke, som kan indhentes hos Rigsdagen ved visse Leiligheder, hvor der tales om Kunstnere af fremragende Dygtighed, og dette særlige Samtykke skal kunne gjælde for det Første med Hensyn til fast Ansættelse, og dernæst med

Hensyn til en højere Gage end det anførte Maximum. Jeg skal nu først bemærke, at Ordet „Samtykke“ neppe er heldig valgt i denne Forbindelse. Rigsdagen giver sit „Samtykke“ i forffjellige Tilfælde af større constitutionel Betydning, men hvad der her er Tale om, er egentlig en simpel og bar Bevilling. Jeg kan dernæst ikke være enig med den ærede sidste Taler i, at det vil være en stor Behagelighed for de sceniske Kunstnere eller for Folk i Almindelighed at komme til Rigsdagen og udbede sig dens Indvilligelse enten i fast Ansættelse eller i højere Gager for dem. Jeg indrømmer, at det kan have sine Behageligheder, naar Vedkommende faaer sit Duffe opfyldt; thi der vil være mere Glæde og Hæder ved, hvad der saaledes bevilges af hele Landets lovgivende Forsamling, end ved, hvad der tilstaaes af en Theaterdirecteur eller Minister. Men Forholdet bliver meget forffjelligt, naar den Sogende ikke faaer det. Jeg har nu en stærk Fornemmelse af, at i ni Tilfælde af ti vil han ikke faa det (Modsigelse); der kan naturligvis, naar der skal anstilles Beregninger over Fremtiden, gjøre sig forffjellige Anskuelser gjældende. Jeg troer nu, at det folkelige Folkething har i saa Henseende Meget tilfælles med det norske Storting. See, hvad der er skeet i disse Dage i det norske Storting, da der var Tale om at pensionere en Mand, der har været en af de bedste og første Støtter for den norske Litteratur i den nyeste Tid! See, hvad der er skeet med Hensyn til Professor Welhaven, en svag, syg Mand, som kun kan have meget faa Mar. tilbage af et hæderligt Liv. Han skulde pensioneres fra Universitetet, Regjeringen foreslog en Pension til ham af 1200 Speciesdaler, en Deel af det nedsatte Udvalg foreslog 1000 Species, en anden Deel 800 Species, og med 55 Stemmer mod 54, eller en lignende ringe Forffjel, blev det saa sat til 800 Speciesdaler. Der have De, mine Herrer, et godt Exempel paa en folkeligt lovgivende Forsamlings Høimodighed, naar der er Tale om store, velfortjente, hæderlige Mænd, selv naar de kun have en kort Tid tilbage, og naar der kun er Spørgsmaal om at give dem i den svage Alderdom en Sum, der nogenlunde kan frie